

שבט יהודה

בס"ד
עלון מס' 586
כא' תמוז התשפ"ד

פרשת השבוע: פנחס

הדלי"ג 19:04
שקיעה 19:44
שחרית 8:00
מנחה 18:10
ע.מוצ"ש 20:05

לעילוי נשמת אחינו היקר

יהודה שוקרלה בן לאה מרים רוזאן.

(נלב"ע יום שבת ד' אלול התשע"א).

הודעה

כל השיעורים הרבים של הרב

אליהו אלדדי

ניתן לצפות במדיה האלקטרונית

בתקווה שימצאו חן בעיניכם!

אשמח לקבל הערות והארות ועצות!

בס"ד

כהן גרוש, נראה טוב
עובד ולומד, מעולה, ירא
שמים, מחפש אשה
כשרה טובה ונאה לזיווג.
אפשר ליצור קשר
בטלפון 0509008272

הרב אליהו אלדדי

"גל עיני ואביטה לכלאית מהתורה"

(תהילים קי"ט)

אסור להתפלל לפני תמונה

בית הכנסת:

"אוהל משה ומרים ויהודה"

בבניין 101 (במקלט) קיים מיזת תיכ"ז

בסייעתא דשמיא מתארגנת קבוצת לומדיים שיקבלו

תשלום עבור הלימוד ושכר מושלם מן השמים

בס"ד=====

תחזית מזג-אוויר לשנת

התשפ"ה

(הימים החמים ביותר לתקופת השנה, וכשאין עדיין שום תחזיות רשמיות!)

ישתבח שמו של היוצר-כל שכל התחזיות משנת תשע"ב (שהתחלתי לכתוב) התבררו כמדויקות, שלא תמיד תאמו לתחזיות הרשמיות.

אנא, עיינו בגליונות השנים הקודמות ותראו נכונות התחזיות! דוגמא בולטת בשנה הקודמת שאמרו בתחזיות הרשמיות, שתהיה

"בצורת". ורצה ה' והייתה שנת רווייה כפי הרשום בגליון מס' 534.

שנה טובה יהי רצון

אם הראני האדון יתברך נכון ואם עיני לא טעו בקריאת מפת השמים בימים הכי חמים אלו של חודש תמוז, אני צופה, שתחילת הגשמים הראשונים יקדימו, אך תהא האטה לתקופה מסויימת, ואחר שהשמים יתנו טלם, שנה טובה דשנה וקרה יותר ורעננה.

ובכל זאת אביא את אשר אני אומר בכל שנה:

והכל תלוי בחסדי שמים, ככתוב: וְנִתְּתִי גֶשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנִתְּנָה הָאֶרֶץ יְבוּלָה וְעַץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיּוֹ. אבל גם כתוב: "וְחָרָה

אֶף ה' בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר". ואומרת הגמרא: מסכת ברכות דף לג עמוד א "מזכירין גבורות גשמים

בתחיית המתים ... מאי טעמא? אמר רב יוסף: מתוך ששקולה כתחיית המתים, לפיכך קבעוה בתחיית המתים. ובתענית דף

ב עמוד א "אמר רבי יוחנן: שלשה מפתחות בידו של הקדוש ברוך הוא שלא נמסרו ביד שליח, ואלו הן: מפתח של גשמים,

מפתח של חיה, ומפתח של תחיית המתים"

"פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הפהן, השיב את-חמתי מעל בני-ישראל, בקנאו את-קנאתי, בתוכם; ולא-כליתי את-בני-ישראל, בקנאתי."

פשוט למצוא קשר בין שבעה עשר בתמוז ופרשת פנחס. הרי כל הקרבנות בפרשה וביניהם קרבן-התמיד מופיע בו.

נציין כמה עניינים לא כל כך ידועים: ביום הזה קרו עוד שני אירועים קשים צום י"ז בתמוז מנציה עוד שני אירועים היסטוריים מעט מסתוריים. האירוע הראשון הוא שריפת ספר תורה בידי אפוסטמוס הרשע; האירוע השני הוא הצבת אליל בתוך היכל בית המקדש.

בין ההיסטוריונים מתנהל וויכוח לגבי זהותו וזמנו של אפוסטמוס. יש טוענים שהוא היה גנרל בצבא הכיבוש הרומי בארץ ישראל, בעוד אחרים סבורים שהיה קצין יווני מאות שנים קודם לכן. גם טיבו של האליל שהוצב בהיכל המקדש שנוי במחלוקת: יש אומרים שגם זה נעשה בידי אפוסטמוס ויש אומרים שהכוונה לפסל שהציב מנשה מלך יהודה.

להרחבה ראו: מי היה אפוסטמוס? ואיזה ספר תורה הוא שרף?

הצום חל פעמים רבות ביום ראשון לפי כללי הלוח העברי, התאריך י"ז בתמוז יכול לחול ביום ראשון, שלישי, חמישי או שבת. כאשר תאריך זה חל בשבת הצום נדחה ליום ראשון כיון שאסור לצום בשבת. כך יוצא שמבחינה סטטיסטית כ-40% מהפעמים הצום חל ביום ראשון בשבוע.

ביום הזה מתחילים שלושת השבועות

שלושת השבועות שבין י"ז בתמוז לט' באב מצוינים בתור ימי אבל על האירועים הטרגיים שאירעו לעמנו בתקופה זו. בשלושת שבועות אלו לא עורכים חתונות, לא נהנים ממוזיקה, ולא מסתפרים. מנהגי האבל מתעצמים בתשעת הימים האחרונים, החל מראש חודש אב, ומתגברים אף יותר בשבוע של תשעה באב.

ביום הזה נח שלח את היונה

לפי 'סדר-עולם-רבה' (חיבור עתיק המתאר את הכרונולוגיה של תולדות העולם לפי מסורת חז"ל), היום בו שיגר נח את העורב מחלון התיבה כדי לבדוק האם שקעו מי המבול היה י' בתמוז. העורב התעופף סביב התיבה וחזר מיד וכעבור שבוע, ביום י"ז בתמוז, שלח נח את היונה ששבה אף היא כיון שלא מצאה מנוח לכף רגלה. לאחר עוד שבוע ימים שלח נח את היונה פעם נוספת ממנה חזרה כשבמקורה עלה של זית – סימן לצמיחת חיים חדשים לאחר המבול.

מחידושי אבר'ם : חידושו ראשון :

"לכן, אֶמַר הַנְּנִי נִתַּן לּוֹ אֶת-בְּרִיתִי, שְׁלוֹם".

וקשה, ברית כורתים בין לבין, לא נותנים ברית. ולאברהם נאמר: "אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאָב הַמּוֹן גּוֹיִם". "וְאֲנִי הַנְּנִי מִקִּים אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת זֶרְעְכֶם אֲחַרְיָכֶם." או, "וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבָאתָ אֵל הַתְּבָה אִתְּךָ וּבְנִיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשִׁי בְנִיךָ אִתְּךָ." "זאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זֶרְעֵךָ אֲחֵרֶיךָ הַמּוֹל לְכֶם כָּל זָכָר." ועוד רבים.

וְאֵל רֵאִיתִי שֶׁנִּתְּנוּ בְרִית לְמִישֵׁהוּ אֵלָּא בֵּין אֶךְ לְעוֹמֵת זֹאת כֹּאשֶׁר כָּתַב וְנִתְּתִי שְׁלוֹם "וְנִתְּתִי שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וְשָׁכַבְתֶּם וְאִין מִחְרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רְעָה מִן הָאֶרֶץ וְחָרַב לֹא תֵעָבֵר בְּאֶרֶץכֶּם."

כמדומני, נתינה הוא להעניק בלי לצפות לקבל בחזרה, כמו מתנה שניתנה, ואין לקבל בחזרה אלא אם כן ירצה מי שקיבל את המתנה להעניק למי שנתן לו.

אמר הקב"ה לאברהם והיה ברכה: "וְאֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלֶה שְׁמֶךָ וְהָיָה בְּרַכָּה". אמרו חז"ל מהו והיה ברכה צריך להיות, 'אברכך תבורך', מהו והיה ברכה? שאתה תהיה מקור הברכה. הנה ראה:

א"ר יודן קובע אני לך ברכה בשמונה עשרה אבל אין את יודע אם שלי קודמת אם שלך קודמת א"ר אחויה בשם רבי זעירא שלך קודמת לשלי בשעה שהוא אומר מגן אברהם אח"כ מחיה המתים.

רבי אבהו אמר הבט נא שמים אין כתיב כאן אלא השמימה אמר הקב"ה בה"א בראתי את העולם הריני מוסיף ה"א על שמך ואת פרה ורבה.

ואמר רבי יודן והיו אותותיך מנין "אברככה" מאתים וארבעים ושמונה.

אמר ר' לוי לא שם אדם פרה מאברהם עד שנתברך ולא שמה לו עד שנתברך מאברהם כיצד אברהם היה מתפלל על עקרות והם נפקדות ועל החולים והם מרויחים.

רב הונא אמר לא סוף דבר אברהם הולך אצל החולה אלא החולה רואה אותו ומרויח.

א"ר חנינא אפילו ספינות שהיו מפרשות בים הגדול היו ניצולות בזכותו של אברהם ולא של יין נסך היו אתמהא אלא חלא מזיל חמרא בכ"מ שיין עובדי כוכבים מצוי יין של ישראל נמכר בזול.

א"ר יצחק אף לאיוב עשה כן שנאמר (איוב א, י): "מעשה ידיו ברכת" לא נטל אדם פרוטה מאיוב ונצטרך ליטול ממנו פעם שנייה. "וְהָיָה בְּרַכָּה" קרי ביה בְּרַכָּה מה בריכה זו מטהרת את הטמאים אף את מקרב רחוקים ומטהרם לאביהם שבשמים.

א"ר ברכיה כבר כתוב "ואברככה" מה תלמוד לומר "והיה ברכה" אלא א"ל עד כאן הייתי זקוק לברך את

עולמי מיכן ואילך הרי הברכות מסורות לך למאן דחזי לך למברכא בריך: (בראשית רבה לט, יא).

ואכן כאשר פנחס בן אלעזר קיבל מהקב"ה את ברית ה', "שלום", השלום היה איתו שאין למלאך שליטא עליו שאינו יכול לקחת נשמתו, ולפגוע בו. הנני נותן לו, לו ולא לבניו, ולא לכל קרוביו, אלא לו בלבד. ה"שלום":

"לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום" גדול השלום שנתן לפנחס שאין העולם מתנהג אלא בשלום והתורה כולה שלום שנאמר (משלי ג, יז): "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום" ואם בא אדם מן הדרך שואלין לו שלום וכן שחרית שואלין לו שלום ובאמש כך שואלין בשלום שמע ישראל חותמין פורס סוכת שלום על עמו התפלה חותמין בשלום בברכת כהנים חותמין בשלום.

אר"ש בן חלפתא *אין כלי מחזיק ברכה אלא שלום שנאמר (תהלים כט, יא): "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

ובספרי כה כתוב: "לכן אמור הנני נותן לו בריתי שלום. מלמד שעמדו ממנו בבנין ראשון י"ח כהנים גדולים, ובשביל שהיו מוכרים אותו בדמים התחילו שנותיהם מתקצרות".

והתשובה לשאלתי אפשר לקבל ממה שרש"י אמר: "את בריתי שלום" - (סנהדרין שם) שתהא לו לברית שלום כאדם המחזיק טובה וחסות למי שעושה עמו טובה אף כאן פירש לו הקב"ה שלומותיו. "והסבר הוא שאם יש לי חנות ומישהו בא ורוצה דבר מה אם החנות שלי כלומר: קיבלתי או רכשתי באופן שרכשתי, אני מוציא ומיד ונותן לו, אך אם הוא עצמו נצרך ממקום אחר, גם את יבקשו ממנו יצטרך קודם לקבל כדי שיתן. אם כן, אברהם קיבל את הברכה, שהברכה הוא שלי ומתברכים ממנו. משה קיבל את התורה, לו ולבניו, שנאמר תורת משה ובעינו הטובה העניק לישראל. ופנחס קיבל את השלום. שמשרה שלום לכל המבקש.

דממה

ויאמר צא ועמדת בקר לפני ה' והנה ה' עבר ורוח גדולה וחסק מפרק הרים ומשבר סלעים לפני ה' לא ברוח ה' ואחר הרוח רעש לא ברעש ה': ואחר הרעש אש לא באש ה' ואחר האש קול דממה דקה: (מלכים א יט יא-יב) יעמד ולא-אכיר מראהו תמונה לנגד עיני דממה נקול אשמע: (איוב פרק ד פסוק טז). יש עוד מקום אחד שמדבר על דממה: תהלים קז כט: "יקם סערה לדממה ויחשו גליהם"

ספרי במדבר פייסקא נח

כתוב אחד אומר: "ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר ויהי קולות וברקים" (שמות יט טז), וכתוב אחד אומר: "קול דממה דקה" (מלכים א יט יב) – כיצד יתקיימו שני כתובים הללו? (הבדל אדיר בין חורב של קבלת התורה בהר סיני לבין אליהו במערה בחורב) כשהקב"ה מדבר הכל שותקים, שנאמר: "דמו ישבבי אי סחר צידון עבר ים מלאוה" (ישעיה כג ב), ואומר: "וידום אהרן" (ויקרא יג) – דברי רבי יאשיה. ר' יונתן אומר: כתוב אחד אומר "קול גדול ולא יסף" (דברים ה יח) וכתוב אחד אומר: "ואחר האש קול דממה דקה" – כיצד יתקיימו שני כתובים הללו?

כשהקב"ה מדבר בקול גדול, מלאכי השרת מדברים בקול נמוך, שנאמר: "על חומותיך הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכירים את ה' אל דומי לכם ואל תתנו דומי לו עד יכון ועד ישים את ירושלם תהילה בארץ" (ישעיה סב ו-ז).

שמות רבה כט ט

א"ר אבהו בשם ר' יוחנן: כשנתן הקב"ה את התורה, ציפור לא צווח, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו: קדוש קדוש, הים לא נזדעזע, הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש ויצא הקול: "אנכי ה' אלקיך". וכן הוא אומר: "את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול ולא יסף" (דברים ה יט). (אפשר לפרש בשני מובנים, לא יסף שממשיך ומאז, ולא יסף כלומר חד פעמי) אמר ר' שמעון בן לקיש: מהו ולא יסף? אלא כשאדם קורא לחבירו יש לקולו בת קול. והקול שהיה יוצא מפי הקב"ה לא היה לקולו בת קול. ואם תמה אתה על זו, הרי אליהו כשבא לכרמל פגס כל הכומרים ואמר להם: "קראו בקול גדול כי אלקים הוא" (מלכים א יח כז). מה עשה הקב"ה? הדימים כל העולם והשתיק העליונים והחתונים, והיה העולם תוהו ובוהו, כאילו לא היה בריה בעולם, שנאמר: "אין קול ואין עונה ואין קשב" (שם כט). שאם ידבר, הם אומרים: הבעל עננו! על אחת כמה וכמה כש-דיבר הקב"ה על הר סיני, השתיק כל העולם, כדי שידעו הבריות שאין חוץ ממנו, ואמר: "אנכי ה' אלקיך".

מסכת חגיגה דף טז עמוד ארבי עקיבא עלה בשלום וירד בשלום, ועליו הכתוב אומר: "משכני אחרוך נרוצה". ואף רבי עקיבא בקשו מלאכי השרת לדחפו, אמר להם הקב"ה: הניחו לזקן זה, שראוי להשתמש בכבודי. מאי דרש? אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: "ואתה מרבבות קודש" (דברים לג ב) – אותה הוא ברבבה שלו. ורבי אבהו אמר: "דגול מרבבה" (שיר השירים ה י) – דוגמא הוא ברבבה שלו. וריש לקיש אמר: "ה' צב-את שמו" (ישעיהו מח) – אדון הוא בצבא שלו. ורבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: "לא ברוח ה' ואחר הרוח רעש לא ברעש ה' ואחר הרעש אש לא באש ה' ואחר האש קול דממה דקה ... והנה ה' עובר".

מחידושי אבר'ם: חידוש שני:

בני שמעון למשפחתם לנמואל משפחת הנמואלי ל'מין משפחת הימיני ל'כין משפחת הימיני: ל'רח משפחת הזרחי לשאול משפחת השאולי: ידאלה משפחת השמעני שג'ים ועשרים אלף ומאתים:

והחונם עליו מטה שמעון ונשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורי ש-די. וצבאו ופקדיהם תשעה וקמשים אלף ושלוש מאות.

"בני שמעון, ימואל וימין ואהד ויכין וצוחר, ושאול בן הכנענית." (שם מו י) בני שמעון נמואל וימין יריב זרח שאול... אלה הבאים בשמות נשיאים במשפחותם, ובית אבותיהם פרצו לרוב. וילכו למבוא גדור עד למזרח הגיא לבקש מרעה לצאנם. וימצאו מרעה שמן טוב והארץ רחבת ידים ושוקטת ושלוה כי מן חם היושבים שם לפנים. ויבאו אלה הכתובים בשמות בימי יחזקיהו מלך יהודה ויכו את אהליהם ואת המעונים אשר נמצאו שמה ויחרימום עד היום הזה וישבו תחתיהם, כי מרעה לצאנם שם. ומהם מן בני שמעון הלכו להר שעיר אנשים חמש מאות, ופלטיה ונעריה ורפיה ועוזיאל בני ישעי בראשם. ויכו את שארית הפלטה לעמלק וישבו שם עד היום הזה. (דהי"א ד כד והלאה)

ראה נחלת שמעון בנחלת יהודה

אולם ההיסטוריה נסבה אחרת: ליעקוב אבינו חרה על הריגת עיר שכם, כך כותה הספרי: וללוי אמר, למה נאמר בו, לפי ששמעון ולוי בכוס אחד שתו, שנאמר ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה, אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל, משל לשנים שלוו מן המלך, אחד פרע למלך וחדר והלוה מן המלך, ואחד לא דיו שלא פרע אלא חזר ולוה. כך שמעון ולוי שניהם לוו בשכם, כעניין שנאמר ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו וגו', לוי פרע מה שלוה במדבר, שנאמר ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי לה' אלי ויאספו אליו כל בני לוי, וחדר והלוה את המקום בשטים שנאמר פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם וגו'. שמעון לא דיו שלא פרע אלא חזר ולוה, שנאמר ושם איש ישראל המוכה אשר הוכה את המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני. (שם שמת) מדרש אגדה:

לשמעון שלמיאל בן צורי-די, שאף על פי שיצא ממנו זמרי שעל ידו מתו עשרים וארבעה אלף במגפה עשה לו אל שלום וסמכו אצל ראובן שהיה בעל תשובה. ולכך נאמר בן צורי. וכשברך משה את השבטים לא בירך לשמעון מפני מעשה זמרי, אבל תלה אותו בברכת יהודה, שנאמר שמע ה' קול יהודה, ועל שם שמע אמר שמעון... (במדבר א ב) מטה שמעון היה הראשון שעמד לברך את העם על הר גרזים (דברים כ"ז י"ב). בחלוקת הארץ בידי יהושע הייתה נחלת בני שמעון בתוך נחלת בני יהודה (יהושע י"ט א'-ט'), ושניהם נלחמו בכנעני והפריזו (שופטים א' א'-ד'). לפי רש"י, כאשר התרבו, התרעמו בני יהודה על בני שמעון שישבו ביניהם ורצו לגרשם. בימי דוד הם גורשו והלכו למבוא גדר עד למזרח הגיא, מצאו שם מרעה טוב וארץ רחבת ידים ושוקטת. בימי חזקיה מלך יהודה הכו את המעונים היושבים באהלים שם, החרימום וישבו תחתיהם.

מבני שמעון הלכו להר שעיר חמש מאות איש, ובראשם פלטיה ונעריה ורפיה ועוזיאל בני ישעי, הם היכו את שארית הפלטה לעמלק וישבו שם (דהי"א ד' כ"ד-מ"ג). בני שמעון היו לשבט קטן ודל, אחד משבעת השבטים "המתרפים" שנתרו בבני ישראל "אשר לא חלקו את נחלתם" (יהושע יח, ב). בחלוקה השניה, שנעשתה בשילה, יצא הגורל השני למטה בני שמעון, אך נחלתם הייתה "בתוך נחלת בני יהודה". הם קיבלו חלק "מחבל בני יהודה". הסיבה לכך: "כי היה חלק בני יהודה רב מהם, וינחלו בני שמעון בתוך נחלתם" (יהושע יט, א, ט)

נחלת שמעון הקטנה, שהשתרעה בחלק הדרומי של נחלת יהודה, סביב באר שבע, במקום בלתי פורה בנגב, מוקפת הייתה אויבים משלשה עברים: הפלשתים מצפון מערב, עמלק מדרום, ואדום ממזרח. רק בצפון היה לה גבול משותף עם נחלת יהודה.

נחלה דלה זו, שמלבד באר שבע לא הייתה בתחומיה אף עיר חשובה, לא יכלה לספק את צרכי השבט. משפחותיו "לא הרבו על בני יהודה" (דברי הימים א ד, כז) ולא היו רבים כמותם, אבל השבט התחזק, ובהיות דוד בחברון באו "מן בני שמעון גיבורי חיל לצבא שבעת אלפים ומאה" לעזור לו להסב את מלכות שאול אליו (דברי הימים א יב, כג, כה). וכן התדלדלו עד בשיבת ציו הימי עזרא ונחמיה לא נזכרו עוד

שבת שלום ומבורך!!!

מהצעיר: אליהו בן ר' משה- אלדדי הכהן הי"ו, בעל חידושי אבר'ם

כל האזינון להקשיב אצל יקוינו
או להקשיב ארפואה ולהצ'חה
נא להקשיב א: 050-9008272

אהבת? המלך לכל הזכרים והמכרים!!!
לא אהבת? יש לך הערות? ספר לי!!!
כלי נדר מבטוח לנסות לתקן!!!